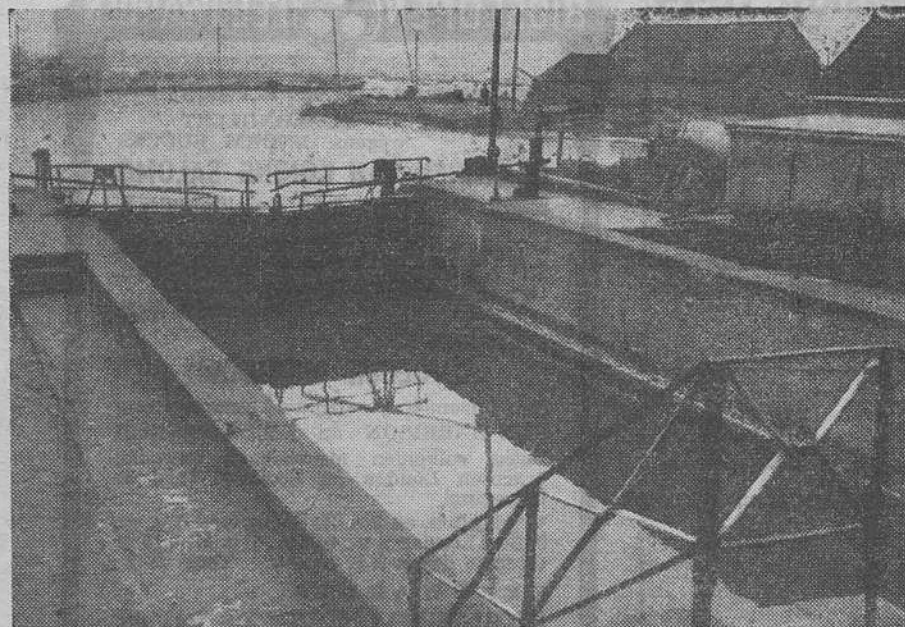

Tussen Flie en Lauwers

Waarschijnlijk krijgt Staveren een grotere sluis

Met bouw van nieuwe brug hoopt men in April van dit jaar te kunnen beginnen

De laatste tijd stond de Staverense sluis in het brandpunt der belangstelling. Met zekerheid kon immers worden vastgesteld, dat deze toegang tot het IJsselmeer eerder ijsvrij is, dan die der andere Friese havenplaatsen, terwijl eveneens bleek, dat een groot aantal schippers aan de route langs Staveren nog altijd de voorkeur blijft geven. Met de afschaffing der Friese scheepsmaat, is de sluis voor de meeste schepen echter te klein geworden, zodat deze voordelen slechts ten dele kunnen worden benut. Om hierin verandering te brengen, richtte het college van burgemeester en wethouders een verzoek aan de Provinciale Commissie voor Werkgelegenheid in Friesland (P.C.W.), om gelden beschikbaar te stellen, voor het maken van een plan tot verbetering van het vaarwater en vergroting der sluis.

De sluis van Staveren is te klein.

Reeds vóór de oorlog werden stappen ondernomen, om in de, nu nog bestaande, toestand verbetering te brengen. Een ingrijpend project, waarvan de uitvoering door het, destijds goed renderende, sluisbedrijf kon worden bekostigd, zag het licht. Helaas bleven de huizen, die „volgens de plannen” zouden moeten verdwijnen, waar ze waren en vergeelden de technische tekeningen in het gemeentearchief. Dit kwam door het uitbreken van de oorlog.

Enige tijd geleden is de bestudering van het vaarwater-vraagstuk opnieuw ter hand genomen. Daar het sluisbedrijf in de huidige, geheel gewijzigde omstandigheden, de benodigde gelden niet kan opbrengen, stelt het gemeentebestuur zich voor, de verbeteringen als werkverruimings-object te laten uitvoeren. In verband daarmee heeft het zich gewend tot de Provinciale Werk-

Schepen worden te groot

De laatste jaren worden, om meer laadruimte te krijgen, tientallen schepen langer gemaakt. Dit komt vooral door de afschaffing van de Friese maat, die de scheepsafmetingen lange tijd aan banden heeft gelgd. Volgens deze regeling moesten zeil-, sleep- en motorboten niet langer zijn dan 31½ meter.

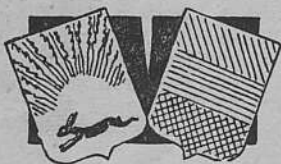
De sluis, die 32½ meter lang is, kon aldus vaartuigen dus zonder moeite verwerken. Voor de tegenwoordige „uiteigedijde” schepen is ze echter te kort, dewat al zeer goed aan het afnemende bescheepvaartverkeer is te merken. Om dit euvel afdoende te verhelpen, zal de sluis zeker dertig meter langer moeten worden gemaakt, terwijl ook de breedte herziening nodig heeft.

In de nog te ontwerpen plannen, zal ook de nodige aandacht worden besteed aan de bouw van een aanleg voor zeilbootjes en plezier-jachten. Vooral 's zomers, zou een goede ankerplaats voor dit soort vaartuigen in een behoefte voorzien.

Gelukkig zijn de plannen voor de nieuw brug zodanig gemaakt, dat ze ook dienst kan doen over een verbeterde sluis. De bestaande schuif-

brug, die direct na de oorlog werd aangebracht, is te duur in het onderhoud, zodat het Provinciaal Bestuur machtiging heeft gegeven, een nieuwe hefbrug te bouwen. Een gedeelte van de kosten wordt als oorlogsschade aangemerkt, terwijl de provincie van het restant tachtig procent bijdraagt. In April van dit jaar hoopt men met de bouw van de brug te kunnen beginnen.

BALKS

waarin opgenomen: KOUDUMER CO

Druk en uitgave: Firma F. D.
Hoekstra & Zonen, Balk, Tel. 12
Giro 61692. Bureau te Koudum:
Drukkerij Joh. Hoekstra, Tel. 9

Streekb

Officieel

Staveren kreeg nieuwe Sluisbrug

„Waardige” verbinding tussen stad en station

Staveren, 17 Mei. Hedenmiddag heeft de officiële opening plaats gevonden van de nieuwe sluisbrug. Hiertoe waren ten gemeentehuize een 30 tal genodigden samengekomen. Alvorens de weg van gemeentehuis naar sluisbrug af te leggen, hield de Burgemeester, de Edelaachtbare heer P. Focken een rede, waarvan wij een samenvatting willen geven.

16 April 1945 verlieten de Duitsers de stad. Nadat de Koebrug was opgeblazen, onderging de sluisbrug hetzelfde lot.

Zo was de verbinding naar Oost en Noord verbroken. 18 April reeds kwamen de bevrijders, de Canadezen, zij sloegen een noodbrug. Vervolgens werd er een oude brug afgestaan door de provincie gelegd en nu 9 jaar nadat de vernieling had plaats gevonden, zal de nieuwe sluisbrug in gebruik worden genomen.

Alvorens het openstellen een feit zal worden, aldus spr., wil ik in de eerste plaats verwelkomen de Hoofdingenieur-Directeur van de Prov. Waterstaat, de heer Walther, vervolgens ingenieur Volbeda, technisch ambtenaar, de heer Waalewijn, de Districtsopzichter Tiemersma en de eigenlijke opzichter bij de bouw van de brug Boersema, de gemeente-architect en anderen.

Na een duik in de historie van Staveren te hebben gedaan, ging spr. over op de sluis. Onze sluis is te klein. We leven in een tijd dat de vaart van kleine schepen niet meer lonend is. De schepen worden vergroot, maar dat heeft tot gevolg, dat ze hier niet meer gescht kunnen worden. Zou voor de oorlog de plannen tot vergroting, wat het financiële gedeelte betreft, voor de gemeente nog wel te doen zijn geweest, nu is dat niet meer mogelijk, want na de oorlog bleken de kosten voor onze kleine gemeentete veel te hoog te zijn en moest meer nog dan vroeger een beroep op Rijk en Provincie gedaan worden om dit te willen financieren. Met vrijmoedigheid kon en kan dit beroep gedaan worden, aldus spr., want het is toch een vreemde situatie: een Rijksbuitenhaven, een Provinciaal vaarwater, met een gemeentesluisje er tussen. Pogingen om tot vergroting te komen hebben nog geen resultaat gehad. De Zuid-

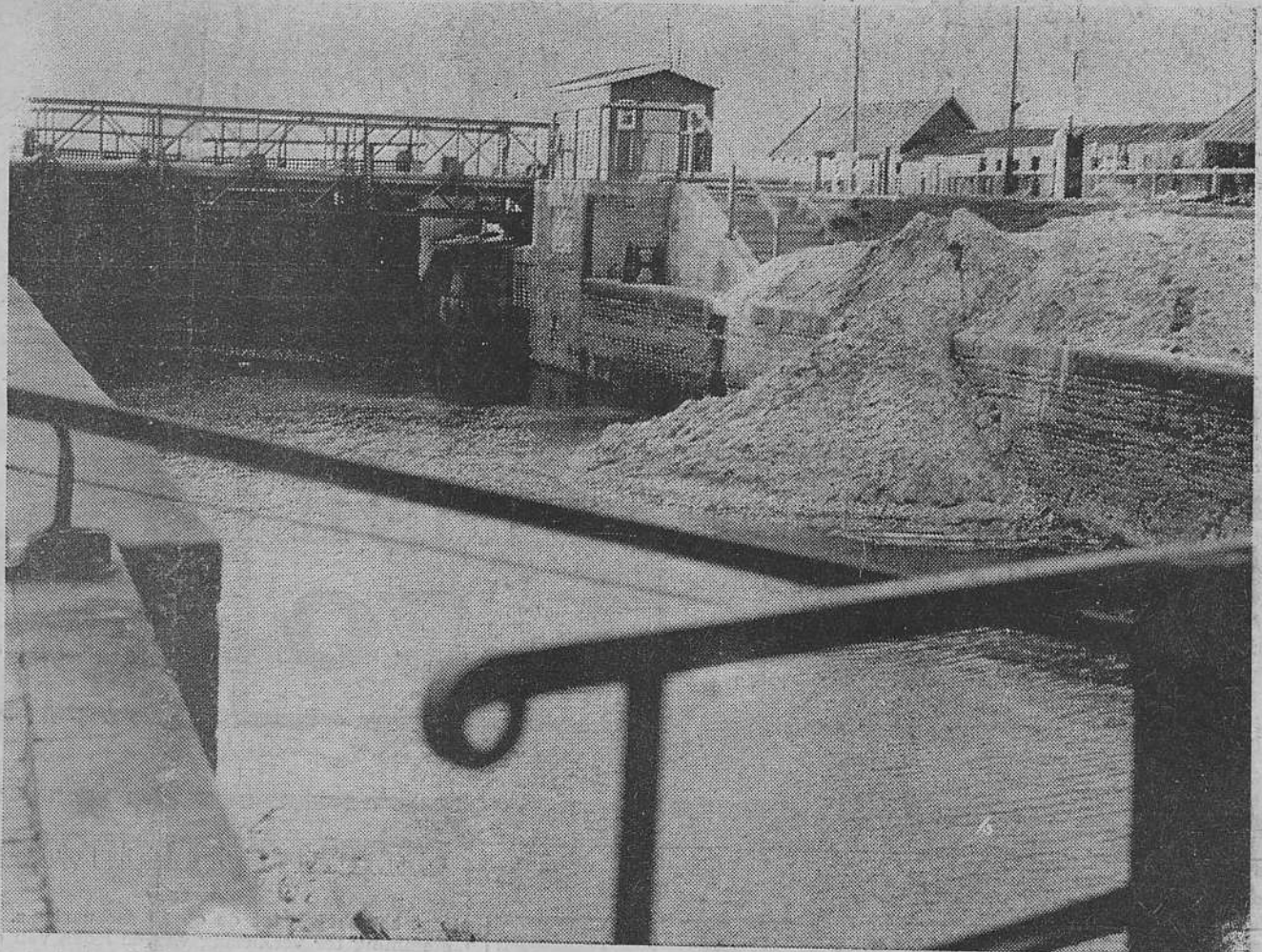
westhoek van Friesland wordt vergeten en in deze hoek voelen wij geducht het gemis van een rijkskanaal. zoals er zovele in „Holland” zijn, een gemis niet alleen om door geschikte waterwegen te varen, maar ook om er zonder betaling van brug- en schutgelden door te komen. Men wil van hogerhand waarschijnlijk wachten, hoe de scheepvaart zich tussen de polders door zal ontwikkelen en bestuderen hoe het verkeer te water langs de nieuwe sluis bij Lemmer zal zijn. Dit echter is moordend voor de Zuidwesthoek. Met de wensen der schippers wordt ook weinig rekening gehouden, die de route over Staveren verkiezen, als deze tenminste goed bevaarbaar is. Met enkele voorbeelden wordt toegelicht hoe de vaart over Staveren steeds is geweest. Komende tot de nieuwe brug wees spr. op de vele moeite die het gekost heeft om tot het doel te geraken. Er is veel ellende aan voorafgegaan. De rolbrug van de Provincie gaf blijdschap, doch het is een dure blijdschap geweest, de brug heeft de gemeente veel geld gekost. Zeer blij mogen we met deze brug zijn, die een waardige verbinding vormt tussen stad en station. Laat niemand mopperen als de brug vaak open gedraaid is, want dan is er scheepvaart en van scheepvaart moet de gemeente het nu ook hebben. Moge de bouw van deze brug spoedig gevolgd worden door een vergroten van onze sluis, een beter vaarwater naar Warns, een wegnemen van de ondiepten in de meren, moge het zijn dat zoals een geschrift luidt, welke in 1712 in Amsterdam is uitgegeven, doch eerder geschreven: „De almachtige Godt, in Wiens handen alle dingen bestaan, geve, dat deze onze stad Stavoren tot Staven en niet gerake, maar zien en speuren mag toeneminge, wasdom, welvaren en enige glans zijner vorige digniteit en Weerdigheid”.

Zich richtende tot de Hoofdingenieur, zegt spr. dat het het gemeentebestuur prettig stemt, dat deze in haar midden is, doch als hoofd van de gemeente moet het spr. van het hart dat deze brug nog niet een elektrische is. De brug zal tijdens het schutten veel meer open moeten zijn.

Wij zullen bij het officiële openstellen van de brug niet van U vragen om eerst ruim 150 slagen te doen om de brug te openen, bij harde wind zal dit nog meer bedragen. Wij zullen U gaarne op een hoffelijke en minder vermoeiende wijze de onder uw leiding ontworpen en aangebrachte brug laten openen. Komende aan het einde van de rede, wees spr. nog op de gerestaureerde en herplaatste gedenksteen in de sluis met het opschrift: „Deze zeesluis, sinds 1576 beheerd door de zeedijkbesturen van Wymbritseradeel c.a.; Hemelum Oldephaert c.a. en de stad Stavoren, is hersteld, 2.50 m. verlengd en van grenen deuren voorzien in 1894”.

Na deze rede begaven de genodigden zich naar buiten waar het Chr. Muziekcorps „Soli Deo Gloria” klaar stond het gezelschap onder

1967

Friesch

Sluis Staveren wordt gedempt

Het is niet onwaarschijnlijk dat de oude sluis te Staveren zal worden gedempt. Door velen, ook het gemeentebestuur van het oude havenstadje wordt deze demping betreurd, omdat de nieuwe sluis moeilijkheden oplevert voor de „kleine” scheepvaart (in de recreatiesector: zeiljachtjes etc.). Het ontbreken van een half miljoen florijnen en de toch niet weer zo bittere noodzaak van de schutsluis zullen de aanleiding tot demping zijn. Duikers hebben een paar jaar geleden al geconstateerd dat de sluismuren bouwvallig zijn, de deuren sluiten niet meer goed, de brug over de oude sluis is verplaatst naar de nieuwe, theoretisch heeft het complex geen schijn van kans meer op bestaan. Praktisch zijn wel bezwaren gerezen tegen de demping: door eigenaars van zeiljachten wordt geklaagd, dat vooral bij ruw weer de nieuwe sluis moeilijk in en uit te varen is.

De ANWB, afdeling watertoerisme vindt aan de ene kant de demping jammer: „Wij hadden het liefst de oude en de nieuwe parallel lopen, omdat de oude

sluis verbinding geeft met de binnenwateren en de buitenhaven. De buitenhaven is erg belangrijk voor de zeezeilers en de monding van de oude Staverse haven is slecht. Aan de andere kant zou een restauratie veel geld gaan kosten. Behalve de sluis, waar dan weer een nieuwe brug over moest komen, zou ook de Koebrug weer bediend moeten worden. We zien het daarom onverantwoord, om verzoeken in te gaan dienen tot behoud. Het geld zou veel beter besteed kunnen worden aan iets „leukers”: b.v. een nieuwe jachthaven achter de nieuwe sluis: Wel zouden we het juist

Er werd een klein beginnetje gemaakt met het storten van zand, maar dat heeft men al spoedig gestaakt.

vinden om de sluis zodanig te dempen dat hij later eventueel weer geschikt gemaakt kan worden voor zijn oude taak.”

Gedeputeerde mr. P. E. van Krevelen vindt het dempen van de sluis „een zaak van de gemeente”. De gemeente heeft te beslissen het al of niet te doen. „Het lijkt mij echter aannemelijk dat het wel gebeurt,” zei hij.

Twee weken geleden is er een partij zand in de sluis gestort: een begin van demping? Burgemeester Van Hout van Staveren ontkent het: „Het was overmatig zand en de sluis was een aangewezen punt om het erin te gooien. Wanneer de zaak door Gedeputeerde Staten wordt behandeld zullen we wel verder zien.”

De sluiswachter van de nieuwe sluis, de heer Sij. Zwaan vindt het voortbestaan van de oude niet zo belangrijk: „Men is tevreden met de nieuwe.”